

JULKINEN TALOUS

Julkisen talouden tasapainottuminen on hidasta

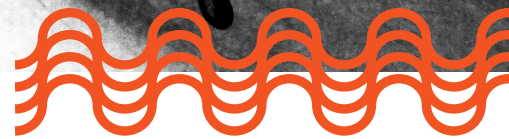
Vuonna 2025 julkinen talous koheni hieman edellisen vuoden heikosta lähtökohdasta. Julkisyhteisöjen alijäämä oli 9,6 miljardia euroa eli 3,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, kun vuotta aiemmin alijäämä oli 4,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkaantuminen ei kuitenkaan pysähtynyt, vaan julkisen velan määrä kasvoi viime vuonna yli 20 miljardia euroa ja velan BKT-suhde nousi 88,5 prosenttiin. Valtion ja kuntien yhteenlaskettu alijäämä oli edelleen lähes 12 miljardia euroa. Tätä erotusta selittävät muun muassa käteisvakuudet, hyvinvointialueiden jälkikäteistarkistus ja puolustushankintojen ennakkomaksut.

Lyhyellä aikavälillä julkisen talouden kuva pysyy kiireänä. Alijäämä syvenee vuonna 2026 noin 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, minkä jälkeen se pienenee vain vähän. Julkista taloutta vahvistavat menosäästöt ja aiemmat veronkiristykset, mutta veroperustemuutokset hidastavat tulojen kasvua. Vuonna 2026 verokertymää heikentää ennen kaikkea ansiotuloverotuksen kevennys. Samaan aikaan välillisten verojen puolella nähdään vastakkaisia muutoksia: osa valmisteveroista kiristyy, mutta esimerkiksi alempaa arvonlisäverokantaa ja liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveroa kevennetään. Vuonna 2027 verotulojen kasvua jarruttaa erityisesti yhteisöveron

- » Julkisyhteisöjen alijäämä pieni vuonna 2025 edellisvuodesta, mutta jäi edelleen syväksi.
- » Lähivuosina julkista taloutta painavat etenkin puolustusinvestoinnit, korkomenojen kasvu ja verotulojen vaimea kehitys.
- » Valtionhallinto pysyy selvästi alijäämäisenä, kun taas hyvinvointialueet ovat lähempänä tasapainoa ja sosiaaliturvarahastot säilyvät ylijäämäisinä.

Kuva: Espressolia, Pixabay.

JULKISEN TALOUDEN KESKEISIÄ LUKUJA

	2025	2026e	2027e	2028e
Veroaste (%)	42,6	42,7	42,4	42,1
Menoaste (%)	57,5	57,9	56,9	56,3
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä (Mrd. €)	-9,6	-11,2	-10,3	-11,4
Valtio	-10,9	-12,9	-12,2	-13,6
Paikallishallinto	-0,7	-1,8	-1,5	-1,6
Soturahastot	2,0	3,5	3,4	3,8
Julkinen bruttovelka, EDP-velka (% bkt:sta)	88,5	91,1	91,9	93,4
Valtion velka (% bkt:sta)	66,9	69,0	70,2	71,8

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

alennus. Siksi suhdanteen vähittäinen paraneminen ei riitä vahvistamaan julkista taloutta nopeasti, vaan velka-suhde jatkaa nousuaan myös lähivuosina.

JULKISEN TALOUDEN ALASEKTORIT

Valtionhallinto velkaantuu vauhdilla. Vaikka säästöohjelma on pantu toimeen, puolustusmenot, hyvinvointialueiden rahoitus ja t&k-investoinnit kasvattavat kokonaismenoja. Vuonna 2026 F-35A-hävittäjien toimitukset alkavat, ja myös merivoimien hankinnat lisäävät menoja. Samalla korkomenojen nousu rasittaa valtiontaloutta. Verotulojen kasvu jää puolestaan hitaaksi, sillä vuosille 2026 ja 2027 päätetyt veronkevennykset vähentävät tuloja.

Kuntasektorilla ja hyvinvointialueilla säästötoimet kohdistuvat erityisesti palkkoihin ja henkilöstömäärään sekä

ostopalveluihin. Menojen kasvua saadaan hillittyä, mutta väestön ikääntyminen ja palvelutarpeen nousu ylläpitävät menopainetta. Hyvinvointialueiden talous pääsee lähivuosina lähelle tasapainoa.

Sosiaaliturvarahastot ovat edelleen julkisen talouden vahvin osa. Työeläkelaitosten ylijäämä säilyy, ja myös muut sosiaaliturvarahastot muuttuvat ylijäämäisiksi, kun etuusmenojen kasvu pysyy maltillisena ja työttömyysvaikutusmaksun korotus kasvattaa tuloja. ■

LISÄTIETOJA

JUHO KOISTINEN

ennustepäällikkö

040 940 2833

juho.koistinen@labore.fi

www.labore.fi

